Ankenævnet for Forsikring

Den 7. juli 2014 blev i sag nr. 85505:

XXXXXXXXXXX XXXXX
XXXXXXXXXX XX
XXXX XXXXXXXX

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstagerne har husforsikring i Alm. Brand A/S. De klager over, at selskabet har afvist at udbetale erstatning for helbredsmæssige gener som følge af skimmelsvamp.

Selskabet har i første række gjort gældende, at klagen bør afvises af nævnet, idet klagernes krav om personskadeerstatning hviler på erstatningsansvarsloven og ikke klagernes forsikring.

Selskabet har i anden række afvist at betale erstatning med henvisning til, dels at forsikringen ikke dækker svie og smerte, dels at hverken selskabet eller nogen, som selskabet hæfter for, har handlet ansvarspådragende over for klagerne i relation til de opståede helbredsgener.

Selskabet har ydet forsikringsdækning for en anmeldt rørskade, der blev konstateret i 2012, samt for en følgeskade i form af omfattende angreb af skimmelsvamp. Familien blev genhuset under udbedringen.

Klagerne gør gældende, at selskabet har pådraget sig et erstatningsansvar for familiens tilkomne helbredsmæssige gener ved ikke at udføre de indicerede rørskadeundersøgelser, da klagerne anmeldte en vandskade og forhøjet fugt i 2008 og løbende kontaktede

selskabet om fortsatte gener. Klagerne foreslår en forligsmæssig løsning, hvor selskabet betaler 1.250.000 kr. i erstatning, beregnet som 5 familiemedlemmer á 250.000 kr.

Klagerne har i klageskemaet af 11/12 2013 redegjort for tvisten således:

> **"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen**
> I 2008 blev der konstateret et meget stort fugtniveau i vor bolig, og vi havde således mistanke om en skjult vandskade, som vi rettede henvendelse om til forsikringsselskabet. Forsikringsselskabet sendte en håndværker ud for at se om der var et problem, og denne mente ikke at der var noget problem. Imidlertid fortsatte generne med meget højt fugtindhold i boligen, og et ekstremt vandforbrug. Alligevel ville forsikringsselskabet ikke udføre en ordentlig lækagesøgning, og hermed blev vor bolig hårdt angrebet af skimmelsvamp mv. Forsikringsselskabet har i senest skadessag erkendt, at forsikringsselskabet ikke havde udført en ordentlig lækagesøgning, hvilket ifølge selskabet er helt usædvanligt. Forsikringsselskabet har direkte udmeldt, at en lækagesøgning altid skal gennemføres, ved mistanker om skjulte vandskader. Og har således erkendt et ansvar for de manglende undersøgelser.
>
> Imidlertid betød denne manglende undersøgelse, at hele familien blev mere og mere syg som følge af de toksiner som skimmelsvamp afføder i boligen: Besvimelser, Astma, Træthed, og generel almen svækket sundhedstilstand; optrådte hos alle familiemedlemmerne — og i mere og mere alvorlig grad. Det skal hertil bemærkes, at boligens vægge konstant var fugtige, at der var udbredt skimmelvækst overalt i boligen som blev vasket ned gentagent af os, men som lynhurtigt kom igen.
>
> Til sidst anerkendte forsikringsselskabet at der var en alvorlig skade, som nu blev ordentligt undersøgt (og som det skulle have været gjort fra starten ifølge både selskab og os), og som affødte, at vi øjeblikkeligt blev genhuset og flyttet ud af boligen pga. det særdeles alvorlige angreb af skimmelsvamp. Renoveringen og udtørringen og diverse reparationer af huset, har taget 10 måneder, hvilket vidner klart om det meget alvorlige omfang.
>
> Vi har således bedt selskabet om kompensation for de helbredsmæssige udtalte gener som vor familie har oplevet, herunder permanente helbredsskader, bla. astma mv. Vi har foreslået et forligsmæssigt beløb kr. 1.250.000,00 til fuld og endelig afgørelse, men som er blevet afvist af selskabet, der ikke mener at have handlet ansvarspådragende ved ikke at have handlet i overensstemmelse med hvad der er sædvanlig praksis, også for indklagede selskab.
>
> Vi beder således ankenævnet om at vurdere, om det er rimeligt, at et selskab således blot kan afvise et rimeligt og berettiget krav om betaling for helbredsmæssige gener, når selskabet samtidig har erkendt ikke at have udført de sædvanlige undersøgelser på vor bolig.
>
> **2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet?**
> At selskabet anerkender sin forpligtelse til at udrede erstatning for helbredsmæssige gener, som de manglende undersøgelser af den meget udbredte skimmelsvamp i vort hus, har medført."

Selskabet har hertil i brev af 21/1 2014 til nævnet anført:

> "I denne sag har vores kunder rejst krav om personskadeerstatning for helbredsmæssige gener som følge af skimmelsvamp. Kunderne har haft en skjult rørskade i deres ejendom. Skaden er omfattet af kundernes husforsikring og er udbedret. Kunderne gør gældende, at

de helbredsmæssige gener skyldes påvirkning af skimmelsvamp, og at Alm. Brand er erstatningsansvarlig for disse gener, da udbedringsforløbet af rørskaden, efter kundernes opfattelse, har været langstrakt.

Da kundernes krav om personskadeerstatning hviler på erstatningsansvarsloven, er det vores opfattelse, at sagen bør afvises på kode 101 - "ikke eget selskab". Dette fordi Nævnet i henhold til egne vedtægter behandler klager fra kunder mod deres forsikringsselskaber i sager vedrørende kundernes private forsikringer. Et krav om personskade vedrører ikke kundernes bygningsforsikring hos Alm. Brand, men må betragtes som en ansvarssag.

Hvis Nævnet mod forventning vælger at behandle kundens krav om personskadeerstatning, følger vores bemærkninger nedenfor.

Sagens forløb
Vores kunder anmeldte i december 2008, at der gennem en længere periode havde været fugtproblemer i deres ejendom. Ved anmeldelsen blev det oplyst, at der var fugt bag et højskab i en væg mod et badeværelse, og årsagen hertil var ukendt.

Ved besigtigelse af skaden blev det konstateret, at en fuge omkring et rørudtag på badeværelset ikke var fuget, og dette var sandsynligvis årsagen til skaden. Vores kunde ønskede på dette tidspunkt ikke at få foretaget trykprøvning af vand- og eller varmeinstallation. Vores kunde blev herefter informeret om, at såfremt fugning af rørudtaget ikke løste problematikken, skulle de blot tage kontakt igen.

Ved en fornyet henvendelse fra vores kunder i 2009 blev det oplyst det, at der var konstateret fugt omkring badeværelset. Et VVS firma foretog i maj 2009 trykprøvning af vand- og varmeinstallationerne og foretog en tæthedsprøvning af afløbene på badeværelserne. Der blev ikke i den forbindelse konstateret utætheder i installationerne.

I januar 2010 orienterede kunden om, at der fortsat var fugtproblemer i ejendommen, og der var derfor iværksat yderligere undersøgelser, der dog ikke havde afklaret årsagen til fugtproblemerne.

I 2011 anmeldte vores kunder to stikledningsskader, hvor der begge gange konstateres utætheder, og Alm. Brand betalte for udbedring af disse skader.

Da kunden på ny kontaktede Alm. Brand i 2012 blev der konstateret en større dækningsberettiget skjult rørskade, som blev anerkendt og efterfølgende udbedret.

Sagens begrundelse
Det er beklageligt, at utæthederne først opdages i 2012 og udbedring derfor først kan iværksættes på dette tidspunkt, men det er ikke på et tidligere tidspunkt dokumenteret eller sandsynliggjort, at der er en dækningsberettiget skade.

I henhold til Forsikringsaftalelovens §§ 22 og 21, er det vores kunde der har bevisbyrden for, at der er tale om en dækningsberettiget skade og omfanget af denne.

Skaden på ejendommen er udbedret, og som vi har forstået det, så klager kunderne ikke over forhold i forbindelse med denne udbedring.

Bygningsforsikringen indeholder ikke en dækning for betaling af godtgørelse for svie og smerte, og vi kan derfor ikke betale herfor.

Samtidig er det Alm. Brands opfattelse, at hverken vi eller nogen for hvem vi hæfter, ved vores udbedring af skaden eller ageren i sagen i øvrigt, har handlet ansvarspådragende overfor kunderne i relation til de opståede helbredsgener. Alm. Brand afviser derfor at være erstatningsansvarlig. Det bemærkes, at der endvidere ikke ses at være modtaget dokumentation for hverken et evt. erstatningsansvar eller omfanget af de angivne gener, herunder dokumentation for medicinsk årsagssammenhæng.

Konklusion
Vi må således fastholde, at vi ikke kan betale yderligere erstatning i sagen."

I brev af 5/2 2014 til nævnet har klagerne uddybet deres synspunkter således:

"Vores kommentarer er særdeles væsentlige, idet en række af svarene fra Alm. Brand Forsikring er direkte usande, og i direkte modstrid med sagen og faktuelle omstændigheder.

Vi anmeldte helt korrekt mistanke om vandskade i december 2008, og Alm. Brand Forsikring A/S sendte en taksator/vurderingsmand ud for at besigtige skaden. Denne vurderingsmand antog at de tiltagende skimmelvækster skyldtes en manglende fuge, omend det voldsomme vandforbrug i ejendommen, umuligt kunne henføres til en manglende fuge. Vi fik ikke tilbud om nogen trykprøvning af vand- og varmeinstallationerne, trods opfordring hertil, og undrer os dog også over at varmeinstallationerne medtages i Alm. Brand Forsikring A/S' svar, idet der ikke var nogen mistanke om vandtab i varmeinstallationerne.

Vi henvendte os adskillige gange til Alm. Brand Forsikring A/S efterfølgende, fordi skimmelvækst mv., kun blev værre og værre - og vandforbruget der var kolossalt - fortsatte, og på trods af at vi virkelig sparede på vandet - i næsten overdreven grad. Alligevel blev vi igen afvist.

Dette førte til - at vi for egen regning i 2009 - entrerede med et vilkårligt VVS-firma, for at forsøge at finde årsagen til dels det store vandtab, dels den udbredte skimmelvækst. Dette VVS-firma foretog på vores bestilling en form for tæthedsprøvning ved afløbene - men dette gav ikke noget resultat.

I 2010 forsøgte vi endnu engang at finde årsagen, og samme VVS-firma foretog nogle andre prøver - men som desværre heller ikke gav noget resultat. Der er ingen tvivl om, at vores eget manglende fagkendskab har været medvirkende årsag til at problemet ikke blev afsløret dengang. Men hertil kommer, at det ikke kan forventes at en forsikringstager har fagkendskab til skadesområder, og som sådan kan handle i overensstemmelse med sædvanlig praksis, og dermed definere sædvanlige undersøgelser.

Efterfølgende, opstod der i 2011 brud på stikledning, som Alm. Brand Forsikring A/S ganske korrekt udbedrede. Disse brud havde dog intet at gøre med vandskaden i vort hus - og blev konstateret ved et øjeblikkeligt endnu større vandtab, som reduceredes efter udbedringen.

I 2012, hvor vi alle var alvorligt syge - og som beskrevet i vor indledningsvise klage over Alm. Brand Forsikring A/S, var indervægge, skabe, køkken, gulve - alt - alvorligt ødelagt af den opstigende fugt - og vi kunne dårligt holde ud at opholde os i vort hus. Vi kontaktede derfor endnu engang Alm. Brand Forsikring A/S, der denne gang kom ud og var helt anderledes positivt stemt – og øjeblikkeligt fraflyttede os fra huset - da det var direkte forbundet med alvorlig fare at opholde sig i huset. Ved de efterfølgende undersøgelser af huset, var folk da også udstyret med åndedrætsværn mv. Vi havde levet i dette farlige klima i 4 år!

Ved denne lejlighed - og i øvrigt ubestridt af Alm. Brand Forsikring A/S - sagde taksator, at denne sag var meget uheldig og alvorlig, fordi man netop tilbage i 2008 havde undladt at foretage den sædvanlige gaslækagesøgning, som øjeblikkeligt ville have afsløret bruddene de skjulte vandrør. Vi blev meddelt, at dette var helt sædvanlig praksis, og det vakte stærk undren, hvorfor Alm. Brand Forsikring A/S havde undladt dette - og især når der havde været så vedholdende og gentagne henvendelser om tiltagende alvorligt problem med vandtab.

Alm. Brand Forsikring A/S har ganske enkelt ikke gjort hvad der var sædvanlig praksis og sædvane, og har dermed handlet groft ansvarspådragende. Som sådan dækker husforsikringen særligt skader på vor ejendom. Og personskadeerstatninger som sådan er sædvanligvis ikke omfattet af den sædvanlige husforsikring. Men da Alm. Brand Forsikring A/S udenfor enhver tvivl, bevidst eller ubevidst, overlagt har undladt at foretage helt sædvanlige undersøgelser som man skal og bør foretage i sådanne situationer, har Alm. Brand Forsikring A/S afgjort handlet groft ansvarspådragende. Og dermed er personskadeerstatningen forbundet direkte med selskabets pligt til at foretage undersøgelser og udbedre skader.

At Alm. Brand Forsikring A/S forsøger at fremstå som værende ansvarlige i denne sag, og dermed har udført de undersøgelser der var påkrævet, virker dybt besynderligt, eftersom selskabet på intet tidspunkt har iværksat nogen undersøgelse overhovedet. Alle undersøgelser har været initieret af os - men uden det fornødne fagkendskab, som ville have afsløret skaderne i 2008. Vi har alene været de proaktive i denne sag, - og har forsøgt at formå selskabet til at iværksætte undersøgelser mv. Men blev konstant afvist.

Mod Alm. Brand Forsikring A/S taler også, at den skade der blev udbedret i 2012, har kostet selskabet mere end hvad sådanne skader almindeligvis koster. Vi har kendskab til at almindelige rørskader der opdages nogenlunde i tide, måske koster 30-40.000,- at udbedre - hvorimod den skade der er udbedret i vores hus, har kostet nærved en million danske kroner, og i øvrigt har medført, at alt i huset er blevet udskiftet på nær klinker i badeværelserne - som selskabet jo pudsigt nok påstod, pga. manglende fuge et enkelt sted, nok var årsagen til det ekstremt høje vandforbrug.

Der er slet ingen tvivl om Alm. Brand Forsikring A/S' erstatningsansvar i denne sag uanset husforsikringens sædvanlige dækningsområder - da selskabets manglende omhu, har haft direkte personskadelig konsekvens.

For så vidt angår medicinsk årsagssammenhæng, kan selskabet initiere undersøgelser heraf, som selskabet naturligvis dækker omkostningerne til. Det er i øvrigt også ganske, besynderligt, at selskabet påstås ikke at have noget personerstatningsansvar, og alligevel drager medicinsk årsagssammenhæng ind i sagen. Men det må antages begrundet i, at selskabet godt ved, at de har handlet groft ansvarspådragende."

Klagernes befuldmægtigede har i brev af 1/8 2013 til selskabet beskrevet familiens helbredsmæssige gener således:

"Jeg behøver næppe gøre opmærksom på, hvad påvirkning af skimmelvækst symptommæssigt medfører. Alligevel kan jeg kort oplyse, at sådan vækst medfører gener såsom hovedpine, træthed, koncentrationsbesvær, hukommelsessvigt, kløende øjne, tilstoppet næse, hæshed, rødme og brændende hud. I den mere alvorlige ende kan jeg anføre, at skimmelvækst og som følge af den udledte mængde af mykotoksiner, kan give symptomer på høfeber, øjenkatar, astma og eksem og kan give svimmelhed af udtalt karakter.

> Alle familiemedlemmer har været hårdt ramt af de ovenfor anførte komplikationer, og særligt udtalt har det været hos flere af familiemedlemmerne, der under forskellige forhold og i varierende omfang, har været meget påvirket af træthed og svimmelhed. Et familiemedlem har fået astma i middelsvær grad, der ikke har ændret væsentligt siden familien blev genhuset. Et familiemedlem har haft voldsomme øjenproblemer, gentagne øjenkatar og et andet familiemedlem blev så hårdt ramt af eksem at denne mistede en del af håret, lad mig hertil bemærke, at dette familiemedlem var 19 år på påvirkningstidspunkt og således både ung og frisk. At et familiemedlem reagerer så voldsomt på påvirkningen, må bestemt betragtes som en god indikator for hvor påvirket familien har været af den manglende anerkendelse og undersøgelse af omfanget. Et familiemedlem har haft tiltagende voldsomt hovedpine og blev henvist til neurolog samt søvnproblemer pga. nattesved forårsaget af høj fugtighed og skimmelsvamp.
>
> Det er således en temmelig alvorlig påvirkning familien har været udsat for — og hvis omfang ikke endnu kan afgrænses. Der kan meget vel komme flere konsekvenser til siden."

Det fremgår af sagen, at selskabet den 19/8 2013 accepterede at betale klagerne 18.941,50 kr. til dækning af to lækagesporinger og en tv-inspektion samt køb af affugter, fugtmåler og kabel, hvilket var udgifter, som klagerne havde afholdt i forløbet i forsøget på at komme fugtproblemet til livs.

Nævnet udtaler:

Klagernes husforsikring omfatter ikke dækning for en personskade, som den anmeldte. Tvisten mellem parterne angår derfor, om selskabet ved mangelfuld håndtering af den anmeldte vand-/fugtskade eller i øvrigt i forløbet har pådraget sig et erstatningsansvar for familiens helbredsmæssige gener på et almindeligt erstatningsretligt grundlag.

Det fremgår af § 2, stk. 3, i nævnets vedtægter, at en klage kan angå samtlige omstændigheder i forholdet mellem parterne. Nævnet har derfor kompetence til at behandle en sag som den foreliggende.

Det følger af almindelige erstatningsretlige principper, at det påhviler klagerne at bevise, at selskabet ved sin håndtering af sagen har handlet ansvarspådragende og har påført dem et tab.

Klagerne gør gældende, at selskabet burde have iværksat en grundig lækagesøgning, da de i december 2008 anmeldte et stærkt forhøjet fugtniveau og et overforbrug af vand. Selskabet foretog besigtigelse og vurderede, at manglende fuge omkring et rørudtag på badeværelset sandsynligvis var årsag til skaden. I 2009 og i 2010 foretog et uafhængigt VVS-firma forskellige tryk- og tæthedsprøver, men det gav ikke noget resultat. I 2011 anmeldte klagerne brud på en stikledning, hvilket selskabet anerkendte som dækningsberettigende, og skaderne blev udbedret. I 2012 henvendte klagerne sig igen til selskabet, og den skjulte rørskade blev konstateret, samt at der var omfattende skimmelsvamp i ejendommen. Selskabet har anerkendt rørskaden og følgeskaden i form af skimmelsvamp som dækningsberettigende.

Nævnet finder, at klagerne på det foreliggende grundlag ikke har godtgjort, at selskabet eller nogen, som selskabet hæfter for, har handlet ansvarspådragende i forløbet. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det efter almindelige forsikringsretlige principper er forsikringstageren, der skal bevise over for sit forsikringsselskab, at der er indtrådt en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed. Nævnet finder, at klagerne ikke har godtgjort, at en forsikringsbegivenhed var sandsynliggjort over for selskabet før 2012 på en sådan måde, at selskabet havde en forpligtelse til at foretage sig yderligere end sket.

Nævnet kan allerede derfor ikke pålægge selskabet at yde erstatning for klagernes helbredsmæssige gener forårsaget af skimmelsvampen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagerne får ikke medhold.

Poul Sørensen